

Odontologijos krypties šaka – vaikų odontologija. Numatomas vadovas – prof. dr. Vilma Brukienė

Pradinių klasių moksleivių burnos ligų profilaktikos programos efektyvumo vertinimas/ The effectiveness of primary school based oral health promotion program

Tyrimo tikslas

Įvertinti burnos ligų profilaktikos programos pradinių klasių moksleiviams efektyvumą klinikiniam ir mikrobiologiniame lygmenyse

Tyrimo uždaviniai

- 1) Įvertinti vaikų burnos sveikatos būklės pokyčius ir jų sąsajas su sociodemografiniais veiksniais.
- 2) Palyginti burnos ligų profilaktikos intervencijų, atliekamų mokytojų, visuomenės sveikatos specialistų ir burnos higienistų, efektyvumą tarp pradinių klasių moksleivių.
- 3) Ištirti ryšį tarp intervencijos veiksmingumo ir su burnos sveikata susijusios tėvų ir vaikų elgsenos rodiklių.
- 4) Ištirti intervencijos poveikį burnos mikrobiotos kompozicijos pokyčiams.

Temos aktualumas ir naujumas

Burnos ligų paplitimas tarp vaikų, ypač provincijos regionuose, išlieka vis dar didelis. Tyrimai parodė, kad, kadangi vaikai mokykloje praleidžia reikšmingą laiko dalį, tai gali būti vieta, kur gali būti efektyviai formuojami vaiko burnos sveikatos įgūdžiai, tokiu būdu kartu ir mažinant socialinę atskirtį. Tam kad būtų efektyviai paskirstyti žmogiškieji išteklių, būtina įvertinti, kurio specialisto – mokytojo, visuomenės sveikatos specialisto ar burnos higienisto – intervencija yra ekonomiškai efektyviausia pradinių klasių vaikų burnos sveikatos gerinimui. Siekiant kompleksiskai analizuoti dantų eduonies vystymosi ypatumus, atliktos intervencijos efektyvumas bus vertinamas atsižvelgiant į vaikų ir jų tėvų elgsenos veiksnius. Pagrindiniai efektyvumo analizės rodikliai apims tiek klinikinį burnos sveikatos pokyčius, tiek burnos mikrobiotos kompozicijos ypatumus, leidžiančius geriau suprasti socialinių, biologinių ir elgsenos sąsajų aspektus.

Įdirbis temoje

Yra gautas Lietuvos bioetikos komiteto leidimas tyrimui atlikti Nr. 2019/10-1162-652. Kadangi šis tyrimas yra tęstinės studijos dalis, naujai renkami vaikų iš 11 pradinio ugdymo įstaigų įvairiuose Lietuvos regionuose burnos sveikatos duomenys bei biologiniai mėginiai ir jų tėvų žinių, susijusių su burnos sveikata, ir elgsenos duomenys bus lyginami su baziniu duomenų rinkiniu, surinktu 2022 m. Šiuo metu atrinktose mokyklose vyksta intervencijos, kurių efektyvumo rodiklis bus vienas iš svarbiausių analizės veiksmių.

Temos tarptautiškumas

Tyrimo metu bus bendradarbiaujama su Burnos sveikatos tyrimų centru Norvegijoje (Oral Health Centre of Expertise in Eastern Norway).

Temos tarpdisciplininis pobūdis

Tyrimo metu bus bendradarbiaujama su Vilniaus universiteto Gyvybės mokslų centru.

Tyrimas apjungia odontologijos, vaikų odontologijos, visuomenės sveikatos ir mikrobiologijos sritis.

Papildomo finansavimo šaltinis

The Borrow foundation (Jungtinė Karalystė); Lietuvos Respublikos odontologų rūmai.